

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie predkladá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ako svoj iniciatívny návrh.

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky bol vypracovaný na základe splnomocňovacieho ustanovenia § 42 ods. 7 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon“), podľa ktorého môže vláda Slovenskej republiky ustanoviť nariadením výšku sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výšku peňažného príspevku na opatrovanie vždy k 1. júlu. V súčasnosti výšky peňažného príspevku na opatrovanie upravuje zákon, v závislosti od toho, či opatrovanie vykonáva fyzická osoba, ktorá poberá niektorú zo zákonom ustanovených dôchodkových dávok, resp. ju nepoberá (v tzv. produktívnom veku), od počtu opatrovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím a od rozsahu poskytovaného opatrovania. V závislosti od týchto skutočností ustanovuje zákon v § 40 ods. 7 a 8 peňažný príspevok na opatrovanie v siedmich výškach.

Zákon č. 400/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2023, zmenil aj niektoré podmienky poskytovania peňažného príspevku na opatrovanie. Pri peňažnom príspevku na opatrovanie poskytovanom fyzickým osobám, ktoré poberajú niektorú zo zákonom ustanovených dôchodkových dávok je s účinnosťou od 1. júla 2023 vypustené znižovanie peňažného príspevku z dôvodu poskytovania ambulantnej formy sociálnej služby opatrovanej fyzickej osobe. Touto zmenou bol peňažný príspevok na opatrovanie od 1. júla 2023 ustanovený už len v štyroch výškach v závislosti od počtu opatrovaných fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím a od toho, či opatrovateľ poberá, resp. nepoberá dôchodkovú dávku. Zákon č. 400/2022 Z. z. v § 67n ods. 1) súčasne ustanovil povinnosť nariadením vlády Slovenskej republiky k 1. júlu 2023 upraviť výšky peňažného príspevku na opatrovanie tak, aby peňažný príspevok poskytovaný opatrovateľovi poberajúcemu dôchodkovú dávku bol najmenej vo výške 75 % peňažného príspevku poskytovanom opatrovateľovi v tzv. produktívnom veku v závislosti od počtu opatrovaných fyzických osôb. Z uvedených dôvodov bolo potrebné do návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie uvedené legislatívne zmeny zapracovať.

Návrhom nariadenia vlády Slovenskej republiky sa zvyšujú všetky výšky peňažného príspevku na opatrovanie. U opatrovateľa v produktívnom veku pri opatrovaní jednej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa peňažný príspevok na opatrovanie navrhuje zvýšiť na sumu 569,00 eura mesačne, t. j. na sumu čistej minimálnej mzdy pre rok 2023. Ak takéto opatrovanie vykonáva opatrovateľ poberajúci niektorú zo zákonom ustanovených dôchodkových dávok, výška peňažného príspevku na opatrovanie sa zvyšuje na 426,75 eura mesačne, t. j. na výšku 75 % peňažného príspevku poskytovanom opatrovateľovi v tzv. produktívnom veku.

Návrhom nariadenia vlády Slovenskej republiky sa súčasne zvyšuje sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie na sumu 5,52 eura. Sadzba na jednu hodinu osobnej asistencie slúži na výpočet výšky peňažného príspevku na osobnú asistenciu.

Účinnosť sa v súlade so zákonom navrhuje od 1. júla 2023.

Predkladaný návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy z dôvodu valorizácie peňažného príspevku na opatrovanie a sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie v súlade s doložkou vybraných vplyvov v celkovej výške 15 751 582 eur v roku 2023, 39 949 174 eur v roku 2024, 42 530 382 eur v roku 2025 a 42 962 225 eur v roku 2026. Ide o zvýšenie rozpočtových výdavkov kapitoly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky určených na vyplácanie kompenzácií sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia.

Predkladaný návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky bude mať pozitívne sociálne vplyvy. Nebude mať vplyv na podnikateľské prostredie, na životné prostredie, na informatizáciu spoločnosti, na služby verejnej správy pre občana, ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy a analýza sociálnych vplyvov je obsiahnutá v priloženej doložke.

Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, právom Európskej únie, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.